

Sol·licitud al Retorn Social de la Crida per Sabadell

Caminant cap a l'eradicació de les violències de gènere i la LGTBIfòbia

Persona responsable:

Alba Barbé i Serra

Entitat col·laboradora:

Casal Independentista i Popular de Sabadell, "Can Capablanca"

CIF: G63229470

Contacte: casal.capablanca@gmail.com

Entitat col·laboradora:

Justa Revolta

Contacte: justarevolta@hotmail.com

Descripció del projecte

"EnFemme, el documental" és una iniciativa de llargmetratge que pretén mostrar la complexitat de les dinàmiques discriminatòries a què s'enfronta la població qui practica el cross-dressing (el travestisme) i les seves famílies arreu del territori català. La seva divulgació i les accions de sensibilització que se'n deriven es consideren rellevants pel municipi perquè mostren la realitat d'un col·lectiu invisibilitzat i estigmatitzat, que fins recentment no ha estat reconegut a l'interior del panorama social i polític LGTBI; tampoc ho ha estat a l'interior dels moviments socials ni en les agendes polítiques municipals. Mitjançant l'expressió cultural, es busca que el resultat sigui accessible i comprensible pel públic general, prenent un impacte a nivell local (també nacional i internacional).

Es treballa amb el supòsit que la cooperació de les comunitats, entitats i institucions resulta fonamental per l'eradicació de les violències de gènere i la LGTBIfòbia. És per això que es considera important l'aclariment, sensibilització i visibilització de la violència per motius d'homofòbia i transfòbia, així com la fonamentació d'accions de prevenció eficients, creatives i amb recursos. El projecte compta amb un primer nivell de realització que té com a objectiu principal la finalització amb èxit del documental. Per aquest propòsit es compta amb una part del finançament provinent de micro-mecenatges¹. Un segon nivell té com a objectiu consolidar el documental com una eina d'informació i sensibilització per a una intervenció integral entre agents socials, comunitat educativa i xarxes implicades en la prevenció de les violències de gènere i la lluita contra tota discriminació per motius d'identitat de gènere o orientació sexual i, especialment, per expressió de gènere. El documental pretén esdevenir una eina per ampliar la mirada entorn l'aproximació sociocultural al paraigües "trans", i orientar intervencions com la que aquí es presenta, que incloguin la perspectiva de gènere, interseccional i transversal entre associacions, moviments socials i agents implicades als municipis.

---

¹ Veure <http://www.verkami.com/projects/14308-enfemme-un-documental-entorn-el-cross-dressing>

Les accions que aquí es plantegen són una iniciativa adreçada a promoure el compromís i responsabilitat social de la ciutadania i agents socials en la transformació de la dimensió col·lectiva de la permissivitat social que tenen les violències de gènere i la LGTBIfòbia. S'emmarquen en la defensa dels drets humans més fonamentals amb un èmfasi particular a la llibertat de presentació pública del cos, de l'expressió del gènere i de la identitat del gènere. És una iniciativa que pretén aprofundir en la complexitat de noves realitats socials emergents per a una protecció efectiva de la igualtat de tracte i oportunitats.

L'estrena del documental és prevista per a finals de l'any 2016 o principis del 2017. La seva circulació i les accions de sensibilització entre agents socials es preveu a partir de la seva finalització i al llarg del 2017. El calendari d'execució del projecte dependrà de la seva divulgació, valoració i repercussió, així com del grau d'implicació de participants i agents diverses en la projecció i execució coordinada d'accions de sensibilització.

És de difícil previsió l'impacte social que es pugui derivar degut a la inexistència d'una trajectòria de lluites per l'eradicació de l'homofòbia i la transfòbia al municipi. Però la seva mesura es deduirà del nivell de repercussió social i mediàtica, de la valoració de les agents i associacions relacionades amb l'eradicació de les violències de gènere, la LGTBIfòbia i la promoció dels drets humans al municipi. Es considerarà el nivell d'interacció amb les agents educatives i socials del territori, la divulgació a través de les xarxes socials, la repercussió a mitjans de comunicació (paper/digital) i la incorporació a Recursos Formatius i Centres de Recursos i/o Informació de la ciutat i d'altres municipis (CRP's, CIRD's, etc.). Es prendrà especial atenció al grau d'implicació de públics i participants diverses.

Justificació del projecte

A continuació es resumeixen 4 punts que fonamenten la seva necessitat:

- El cross-dressing ha estat durant anys representat i viscut com una pràctica solitària. Moltes persones i famílies, pressuposant un ambient hostil, opten per mantenir en silenci i secret la pràctica ("romandre a l'armari"). Les violències específiques que pateixen les persones qui practiquen el cross-dressing és una realitat poc coneguda entre la població general, agents socials i a l'interior de les mateixes comunitats LGTBI. La gravetat de la discriminació es relaciona amb les pre-nocions, estereotips, i falses creences entorn "la travestí", així com amb la minimització, reducció o invisibilització de la problemàtica per desconeixement de les seves especificitats. A través de les activitats que es deriven del documental es pretén mostrar la pràctica i vivència d'una identitat i expressió de gènere que si no adquireix un grau de visibilitat major, pot continuar sent difícil de reconèixer per la ciutadania, agents socials i comunitat educativa i sanitària; però també per part d'operadors jurídics garants de la protecció de les "víctimes" d'aquestes discriminacions i dels seus drets fonamentals.

- La idea de "l'home heterosexual cross-dresser" sembla arribar al context català sense una memòria col·lectiva. No obstant, és una incisió en la dinàmica d'un procés històric de configuració de "la travestí". Es relaciona amb imaginaris que el precedeixen: transvestit, fetitxista, transformista, etc. La psiquiatria i els discursos sexològics n'han donat la forma produint arguments "essencialitzadors": inversions presents a la

naturalesa, ànimes en cossos errats, etc.; però sobretot, han estat els nutrients essencials per arrelar-lo com a una "alteració psicològica". Es pretén mostrar els factors socioculturals que produeixen aquests imaginaris socioculturals i resseguir la genealogia de la "travestí" al territori català. I així, permetre incloure la perspectiva LGTBI en la memòria històrica de les ciutats.

- Bona part de persones qui practiquen el cross-dressing no es senten emmarcades en una idea de "comunitat LGTBI" encara que aquesta pugui recollir-ne els seus reclams. L'ús de paraigües comuns (LGTBI, trans, etc.) revela les dissonàncies a l'interior de les mateixes comunitats que, sovint, es relacionen amb desigualtats entre elles (classe social, identitat de gènere, orientació sexual, indret de procedència, etc.). D'aquí, es poden generar dinàmiques d'exclusió i l'establiment de nous "marges". La discriminació per raó "d'expressió de gènere" s'incorpora a la nova Llei 11/2004 pel reconeixement dels drets LGTBI i per l'eradicació de l'homofòbia, la biofòbia i la transfòbia, influenciada per l'apropament de les membres del club EnFemme de Barcelona a actors implicats durant el procés d'elaboració d'esmenes. El documental pretén esdevenir una eina de sensibilització per a l'enfortiment d'accions comunitàries i d'una xarxa de recolzament entre el col·lectiu cross-dresser i la comunitat LGTBI front la urgència a què es fa front davant l'existència de vides certament heterogènies però que són insostenibles en el nostre sistema de gènere. De la mateixa manera es pretén, entre aquesta comunitat i la resta de la ciutadania.

- La patologització de la transexualitat i de les identitats de gènere no normatives està sent un debat a escala local i internacional. Un dels punts fonamentals de discussió és: què passa quan les modificacions corporals s'emmarquen en l'atenció pública a la salut? Fins l'instant, la necessitat de diagnòstic psiquiàtric era una condició ineludible per l'accés a un tractament finançat pel sistema públic. Tal fet conduïa a moltes persones a obtenir i administrar-se els productes (hormones, silicona, etc.) sense supervisió mèdica. El documental recull l'experiència de Trànsit, servei de promoció de la Salut per a persones Trans de l'Institut Català de la Salut. El servei està sent un actor clau en la detecció de necessitats i atenció a la salut també a persones qui practiquen el cross-dressing. Les accions de formació en atenció i promoció de la salut trans a CAP's i a l'Hospital Taulí, comptaran amb les professionals de Trànsit. Desvelaran com s'aproximen a les realitats, quin programa entorn el gènere posen damunt la taula, i com influencien en els processos d'auto-identificació de les persones, els seus trànsits i vivències. En definitiva, les accions promouen la inclusió de la població qui practica el cross-dressing i persones trans en l'atenció pública a la salut des d'una perspectiva no patologitzant i no medicalitzada.

Els objectius principals són:

- Donar resposta a realitats socials emergents i promoure el reconeixement de la diversitat sexual i de gènere a la ciutat.
- Sensibilitzar i difondre entorn les violències de gènere, l'homofòbia i la transfòbia per tal de garantir el ple reconeixement de drets de totes les persones i la garantia de caminar cap a una vida lliure d'estigmes i violència.
- Desenvolupar un marc de reconeixement de les persones qui practiquen el cross-dressing i de la comunitat trans, per tal d'enfortir una xarxa de recolzament entre la

comunitat LGBTIetc i els moviments socials i associacions de la ciutat.

- Visibilitzar a la població de les conseqüències que té la imposició d'identitats rígides pel desenvolupament integral de la persona, i donar a conèixer quins són els factors de la violència per motius de transfòbia que apareixen vers els col·lectius cross-dresser i trans.
- Facilitar eines d'informació i sensibilització per a una intervenció integral entre les agents i les xarxes implicades en la prevenció de les violències de gènere i la lluita contra la discriminació i la violència per motius d'identitat de gènere, orientació sexual o expressió de gènere.
- Introduir la diversitat de la identitat i de l'expressió del gènere entre els recursos educatius i formatius de la comunitat educativa, així com entre les professionals sanitàries de la ciutat.

Agents i col·lectius a qui s'adreça

- AMPA's, professorat de secundària i mòduls formatius.
- Agents implicades en la coeducació als municipi.
- Tècniques en Igualtat i Departament de Drets Civils del l'Ajuntament de Sabadell.
- Professionals sanitàries en l'àmbit d'atenció primària dels CAP i de l'Hospital Taulí.
- Centre de Recursos Pedagògics: CRP's, CIRD's, etc. (externes al municipi)
- Associacions i entitats de treball a càrrec de l'educació sexual i afectiva al municipi.
- Organitzacions i organismes públics que dirigeixin actuacions amb els col·lectius LGBTI
- Moviment Popular de Sabadell
- Públic general

Activitats a desenvolupar

- Formació en Prevenció violències de gènere, homofòbia i transfòbia per agents implicades
  - Formació en Atenció i Promoció de la Salut Trans. Atenció Primària i Hospital Taulí.
  - Assessorament i adaptació de continguts pedagògics a programes de coeducació, prevenció de violència de gènere, diversitat afectivo-sexual i/o sexualitat.
  - Jornades. Eradicació de la permissivitat social violències homòfobes i trànsfobes
  - Campanya Social Media
- Difusió 2.0 a xarxes: Notícies al newsletter, web d'entitat, facebook i twitter.

Difusió Xarxes especialitzades prevenció violència de gènere i LGTBIfòbia

- Visionat de “EnFemme, el documental” i col·loquis per a públic general.
- Promoció de la incorporació del documental als Recursos Formatius i Centres de Recursos i/o Informació de la ciutat com biblioteques o CRP's, CIRD's, etc. d'altres municipis.

Recursos necessaris per desenvolupar el projecte

Humans

Recursos propis a disposició del projecte

- Escriptura del projecte
- Gestió i administració
- Disseny

Recursos necessaris per al desenvolupament del projecte

- Coordinació de les Jornades
- Comunicació i Difusió 2.0
- Formació en Prevenció violències de gènere, homofòbia i transfòbia per agents implicades / Assessorament i adaptació de continguts pedagògics

Recursos aliens per al desenvolupament del projecte

- Formació en Atenció i Promoció de la Salut Trans

Rosa Almirall. Ginecòloga i directora del Servei d'Atenció sexual i reproductiva de Barcelona. Directora del Servei Trànsit, de promoció i Atenció a la Salut Trans.

Infraestructurals

Infraestructures pròpies a disposició del projecte

- Casal Independentista i Popular de Sabadell, “Can Capablanca”

Infraestructures previstes en règim de cessió

- Cines Imperial de Sabadell
- Centre Cívic de la Creu Alta/ El Velòdrom, Centre Cívic de Ca n'Oriach i Centre Cívic de Sant Oleguer.

Material

Material fungible per al desenvolupament del projecte

- 150 DVD's (pack)
- Impressions A3 Cartell o A6 Flyers, Jornades.